

Kuopion ja Siilinjärven ev.lut. seurakuntien lehti

KIRKKO & KOTI

24.6.2026 / 6–7 / kirkkojakoti.fi

Kesän
tapahtumat
liitteessä

Siunattua kesää!

Henkistä
huoltoa
vahvistetaan

sivu 3

Tuomas Enbuske
ja uskon
askelmerkit

sivu 16

Testaa tietosi
kesävisassa

sivu 12

PÄÄKIRJOITUS

Minna Siikaniva
päätoimittaja ja viestintäpäällikkö
minna.siikaniva@evl.fi

Uskottu, toivottu,
rakastettu

SEURAKUNTAVAALIT lähestyvät. Valitsijayhdistykset ovat jo aloittaneet ehdokkaiden etsimisen tuleviin vaaleihin.

VALITSIJAYHDISTYS VOI muodostua esimerkiksi saman arvopohjan jakavista ihmisistä. Perustamiseen tarvitaan kymmenen äänioikeutettua seurakunnan jäsentä. Ehdokkaaksi voivat asettua 18 vuotta täyttäneet kirkon konfirmoidut jäsenet. Ehdokasasettelu päättyy 15.9.

MUKAAN TOIVOTAAN eri-ikäisiä ja erilaisista taustoista tulevia ihmisiä, jotta päätöksenteossa kuuluisi mahdollisimman monipuolinen ääni.

SEURAKUNTAVAALIT TARJOAVAT mahdollisuuden vaikuttaa oman seurakunnan toimintaan konkreettisesti. Tehtävissä pääsee kehittämään seurakunnan toimintaa paikallisten tarpeiden mukaisesti. Luottamushenkilöt päättävät muun muassa taloudesta, tiloista ja työntekijöistä sekä valitsevat kirkolliskokouksen maallikkoedustajat.

SEURAKUNTAALEISSA VALITAAN päättäjät vuosille 2027–2030. Kuopiossa vaaleissa valitaan jokaiselle seurakunnalle seurakuntaneuvosto ja lisäksi yhteinen kirkkovaltuusto. Siilinjärvellä valitaan kirkkovaltuusto.

ÄÄNIOIKEUTETTUJA ovat kaikki 16 vuotta täyttäneet seurakunnan jäsenet. Vaalit järjestetään marraskuussa. Virittäydy vaalitunnelmaan ja etsi itsellesi sopiva valitsijayhdistys tai perusta sellainen itse.

VAIKUTA kirkon tulevaisuuteen ja anna äänesi kuulua! ●

AJANKOHTAISTA AJASSA

Jumala loi – me tahdomme kiittää

Usein juuri kesällä kirkossa vietetään luomakunnan sunnuntaita: Jumala loi luomakunnan ja on antanut ihmiselle vastuun pitää siitä huolta. Kesän luontokirkoissa kokoonnutaan ulos, metsän ja veden äärelle: lauletaan, hiljennytään ja eletään yhdessä hetki luonnossa.

Sanat pintaa syvemmältä

Runon ja suven päivää vietetään Eino Leinin syntymäpäivänä 6.7. Päivä kutsuu pysähtymään runouden ja elämän suurten kysymysten sekä luonnon ja kesän äärelle. Sitä voi viettää lukemalla runon, kuuntelemalla musiikkia tai hiljentyä luonnossa – yksin tai yhdessä. Usein runo koskettaa pintaa syvemmältä ja runoissa kuuluu myös hengellinen sävy.

Painaako jokin mieltäsi?

Kirkon keskusteluapu on sinua varten, kun kaipaat henkistä tai hengellistä tukea. Päivystäjät ovat vaitiolovelvollisia koulutettuja vapaaehtoisia ja kirkon työntekijöitä. Palvelu on valtakunnallinen, ja yhteydenottoihin vastataan eri puolilta Suomea. Yhteyttä voit ottaa soittamalla tai netissä.

kirkonkeskusteluapu.fi

YKSI HETKI KUMMIN KANSSA

Nuorisotyönohjaaja Niklas oli teatterilla vastassa Kummin kaa -vieraita Kuopio Tanssii ja soi -näytöksen Tanssioppilaitokset On Stage. Yksi iloinen osallistuja oli Helmi. Toiminnan tavoitteena on tukea kummisuhdetta. Muita tapahtumia ovat olleet mm. pesisottelu, KuPSin peli, sirkus, teatteri ja retki eläinpuistoon. Kuva: Minna Siikaniva

LAINATTUA

”Sano hyvä huomen. Nosta laukku junan ylähyllylle. Huomaa ihmiset. Hyvät teot kantavat, pienet ja arkipäiväiset.

Näyttelijä Mika Nuojua, Sana 8/2026

”Sometykkäykset ovat tämän päivän valuuttaa, hiljaisuus konkurssi. Itsetunto rakennetaan muiden mieliteistä, mikä kuulostaa samalta kuin rakentaisi talon hyittelöstä.

Kolumnisti Jouni Vornanen, Viikkosavo 3.6.2026

LYHYESTI

PIISPA JARI JOLKKOSEN uuden tv-dokumenttisarjan, *Ristinmies ja minä – Jeesus Nasarettilaisen tarinan* kolme jaksoa tavoittivat jo pelkästään iltalähetyksinä kukin melkein puoli miljoonaa katsojaa. Tämän päälle tulevat vielä noin 300 000 käynnistyskerran Yle Areena-katselut.

SUOMESSA ON tänä kesänä avoinna ennätysmäärä maksuttomia kirkkokohteita, sillä peräti 280 Tiekirkkoa avaa ovensa kesävierailille ympäri maan. Tiekirkko tarjoaa vaihtoehtoisen tavan pitää tauko kesämatkalla: hengähtää, katsoa rauhassa ympärille, tutustua taiteeseen ja arkkitehtuuriin ja kuulla paikan tarinoita.

1,45
PROSENTTIA

Kuopion seurakuntien yhteinen kirkkovaltuusto vahvisti vuoden 2027 tuloveroprosentiksi 1,45 %.

Kirsi Solmari Pohjois-Savon hyvinvointialueen sosiaalihoitaja ja Puijon seurakunnan kirkkoherra, valmiuspäällikkö Teemu Voutilainen allekirjoitustilaisuudessa.

Yhteistyösopimus vahvistaa henkistä huoltoa

Kuopion ev.lut. seurakuntayhtymä ja Pohjois-Savon hyvinvointialue ovat solmineet yhteistyösopimuksen koskien kirkon henkistä huoltoa ja psykososiaalista tukea.

Minna Siikaniva ja
Tuija Hyttinen kuvat

Seurakuntien näkökulmasta yhteistyö tukee kirkon perustehtävää ihmisten auttamisessa, kohtaamisessa ja toivon ylläpitämisessä erilaisissa kriisi- ja onnettomuustilanteissa. Merkittävää on myös yhden valmiusnumeron käyttöönotto viranomaisille. Sopimus liittyy yhteiskunnan kokonaisturvallisuuden ja varautumisen kehittämiseen. Sopimus allekirjoitettiin 17. kesäkuuta.

Sopimus määrittelee vastuut

Yhteistyösopimuksen tarkoituksena on vahvistaa osapuolten yhteistyötä normaaliolojen häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa toteutettavassa psykososiaalisessa tuessa ja kirkon henkisen huollon tehtävissä. Sopimuksessa määritellään yhteistyön keskeiset toimintaperiaatteet, vastuut, hälytysmenettelyt sekä yhteishenkilöt.

Hyvinvointialueuudistus on muuttanut merkittävästi seurakuntien Henkisen Huollon (HeHu) toimintaympäristöä. Aiemmin kriisitilanteisiin liittyvät yhteydenotot seurakuntiin tulivat kunta-kohtaisista sosiaalitoimen

”

Sopimus liittyy kokonaisturvallisuuden kehittämiseen.

kriisipäivystyksistä, kun taas nykyisin yhteistyö tapahtuu koko maakunnan kattavan hyvinvointialueen sosiaali- ja kriisipäivystyksen kanssa.

Yksi seurakuntien yhteinen päivystysnumero

Hyvinvointialue on valmistelun yhteydessä ko-

rostanut tarvetta maakunnallisesti yhtenäiselle toimintamallille, jossa käytössä on yksi seurakuntien yhteinen HeHu-valmiuspäivystysnumero viranomaisille ja yhdenmukaiset toimintakäytännöt koko Pohjois-Savon alueella. Tällä pyritään selkeyttämään viranomaisyhteistyötä, nopeuttamaan avun hälyttämistä sekä vahvistamaan psykososiaalisen tuen toimintavalmiutta erilaisissa häiriö- ja kriisitilanteissa.

Sopimus liittyy osaltaan yhteiskunnan kokonaisturvallisuuden ja varautumisen kehittämiseen. Sopimuksen taustalla vaikuttavat valmiuslain velvoitteet sekä Pohjois-Savon hyvinvointialueen strategiset tavoitteet turvallisuuden, kriinkestävyyden ja psykososiaalisen tuen vahvistamisesta.

Yhteistyö tukee kirkon perustehtävää

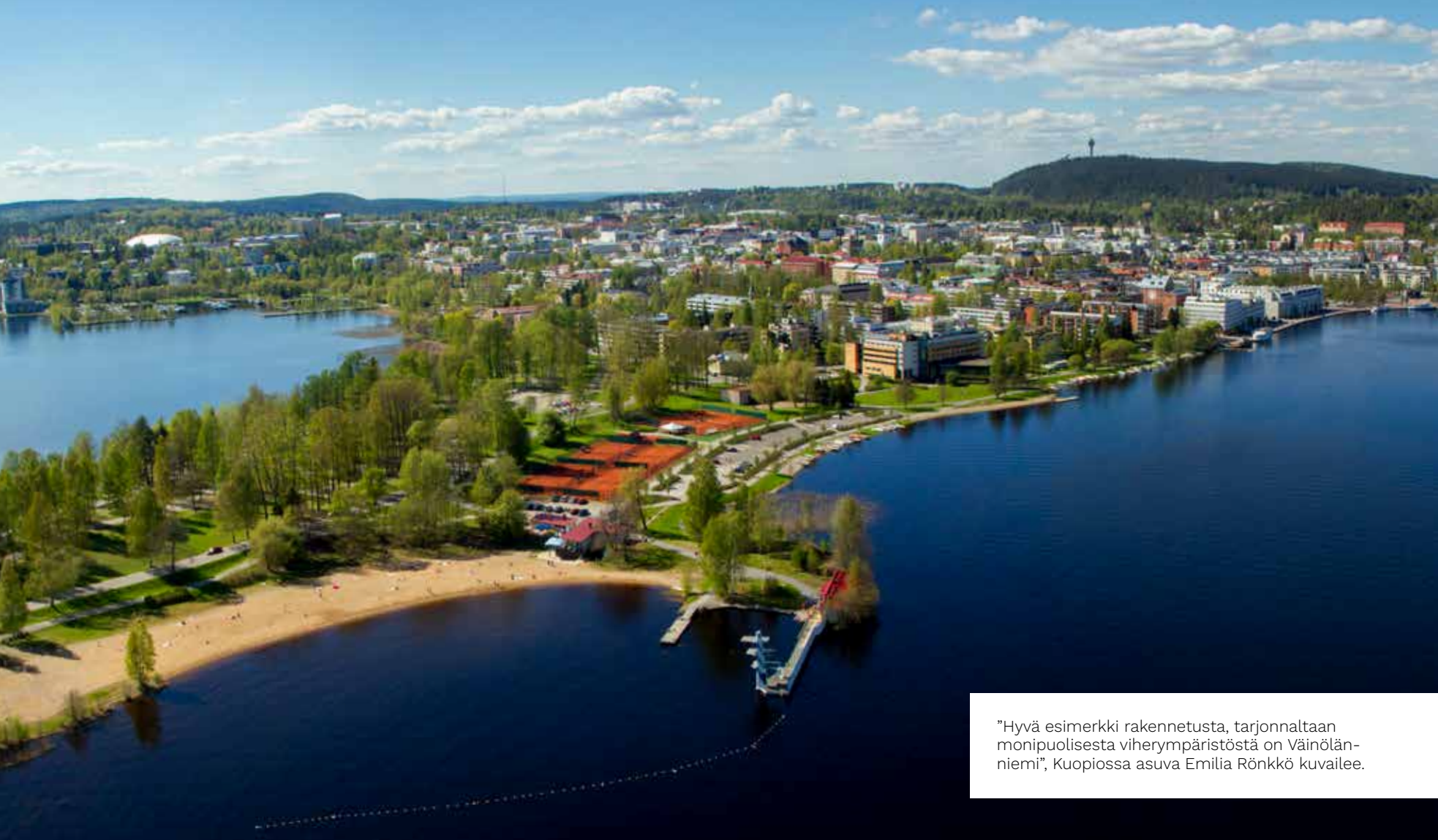
Seurakuntien näkökulmasta yhteistyö tukee kirkon perustehtävää ihmisten auttamisessa, kohtaamisessa

sa ja toivon ylläpitämisessä erilaisissa kriisi- ja onnettomuustilanteissa.

Sopimuksen mukaisesti HeHu-ryhmä toimii viranomaisten tukena muun muassa onnettomuus-, kriisi- ja evakointitilanteissa. Ryhmän tehtäviin voivat kuulua esimerkiksi kriisiavun antaminen, omais- ja kriisipisteissä toimiminen, infotilaisuuksien järjestäminen sekä muu psyko-

sosiaalista tukea liittyvä toiminta. Pohjois-Savon HeHu-ryhmään on ilmoitautunut tällä hetkellä 25 seurakuntien työntekijää eri puolilta maakuntaa. Ryhmän päivystys toimii ympärivuorokautisesti vuoden jokaisena päivänä. Toiminta perustuu koulutettujen työntekijöiden ja seurakuntien yhteistyöhön sekä tiiviiseen viranomaisyhteistyöhön. ●

”Hyvä esimerkki rakennetusta, tarjonnaltaan monipuolisesta viherympäristöstä on Väinölänniemi”, Kuopiossa asuva Emilia Rönkkö kuvailee.

Mieli lepää vihreässä

Betoniviidakko vai vihreän vehreä kaupunki – rakennetulla ympäristöllä on merkitystä ihmisen hyvinvoinnille.

Heli Haring teksti
Vicente Serra ja **Tuija Hyttinen** kuvat

Kaupunkiympäristö muodostaa arjen elämän puitteet, jotka vaikuttavat terveyteen, hyvinvointiin ja turvallisuuteen sekä suoraan että välillisesti.

”Tästä saadaan koko ajan lisää tutkimusnäyttöä, vaikka sinällään asian ymmärtäminen ei ole mitään uutta. Jo 1800-luvulla teollistumisen myötä huomattiin, että teollistuvissa kaupungeissa oli vaikea hengittää. Silloin päätettiin, että kaupungeilla on oltava keuhkot. Kuuluisin esimerkki tästä on New Yorkin keskuspuisto Central Park”, Oulun yliopiston yhdyskuntasuunnittelun dosentti, arkkitehti **Emilia Rönkkö** (ympyräkuvassa) kertoo.

Rönkkö tutkii monitieteisesti terveellistä kaupunkisuunnittelua, jossa tarkastellaan rakennetun ympäristön vaikutusta ihmisten terveyteen ja hyvinvointiin.

Sinistä ja vihreää

Millaisessa kaupunkiympäristössä ihminen sitten voi mahdollisimman hyvin?

”Se toki riippuu hyvin paljon ihmisestä. Yleisesti ottaen toivotaan arjen helppoutta ja turvallisuutta, mutta myös vihreyttä. Puiden ja

luontoympäristön koetaan rauhoittavan sekä mieltä että kehoa. Hyvinvointihyödyt saa kuitenkin vain, jos oleilee viheralueilla.”

”Toiset arvostavat viheralueiden monitoiminnallisuutta, kuten mahdollisuuksia vaikkapa piknikeihin, erilaisiin liikuntamuotoihin tai muiden ihmisten tapaamiseen. Täällä hyviä esimerkkejä rakennetusta, tarjonnaltaan monipuolisesta viherympäristöstä ovat Valkeisenlammen alue ja Väinölänniemi”, Kuopiossa asuva Rönkkö kuvailee.

Osa ihmisistä puolestaan kaipaa enemmän luonnontilaista viherympäristöä lähelleen.

”Heille tärkeintä on luonnonrauha, lintujen laulu ja se, ettei ympärillä ole muita ihmisiä. Kuopiossa erityisesti Puijon alue vastaa heidän tarpeisiinsa.”

Kolmen numeron sääntö

Kuopio saa usein varsinkin ulko- paikkakuntalaisilta ihastelua vihreydestään ja kaupunkia joka puolelta ympäröivästä vesistöstään. Onko täällä siis onnistuttu kaupunkisuunnittelussa erityisen hyvin?

”Kuopion keskeinen kaupunki-alue on kansainvälisesti tarkasteltuna hyvin vihreä. Näin tutkijan näkökulmasta voisi myös sanoa, että se on kiinnostava siniviherrakentamisen tutkimuskohde. Kaupunki-

suunnittelussa kannattaa pitää rima korkealla, jos haluamme jatkossakin olla sloganin mukaisesti hyvän elämän pääkaupunki.”

Rönkkö kertoo, että kaupunkisuunnittelussa on vakiintunut kolmen numeron peukalosääntö.

”Jotta asuinympäristö koettaisiin miellyttäväksi, tulisi ikkunasta näkyä vähintään kolme puuta, tontin lehvästöpeittävyys olla 30 prosenttia ja lähimmän viheralueen tulisi olla korkeintaan 300 metrin päässä. Tämä sääntö toteutuu Kuopiossa aika hyvin, tosin lehvästöpeittävyys ei ehkä tiiviimmin rakennetulla ruutukaava-alueella ihan yllä 30 prosenttiin.”

Ilmastomuutos vaikuttaa

Ilmastomuutos aiheuttaa sään ääri-ilmiöitä, joita on yhä enemmän koettu myös Suomessa. Pitkistä hellejaksoista, lyhentyneistä talvista ja rankkasateista on tullut ”uusi normaali”.

”Ilmastomuutoksen huomioiminen on kaupunkisuunnittelussa yhä tärkeämpää. Kuopiossakin on muutamana kesänä oltu ongelmisissa rankkojen sadekuurojen aiheuttamien hulevesikertymien kanssa – tämä muun muassa on asia, johon

on pyritty etsimään ratkaisuja viherakentamisella. Vettä täytyisi pystyä viivyttämään viheralueilla, että kaitvot ehtisivät vetää.”

Helteiden myötä kaupunkeihin voi syntyä niin sanottuja lämpösaarekkeita, jotka ovat muita alueita lämpimämpiä.

”Siksi olisi kiinnitettävä entistä suurempaa huomiota siihen, että kaupungeissa olisi viheralueita, riittävä lehvästöpeittävyys ja kaupunkien lähellä vesistöjä.”

Rönkön mukaan asia ei kuitenkaan käytännössä ole aivan yksinkertainen.

”Jos teemme ratkaisuja, jotka ovat hyödyllisiä ilmastomuutoksen torjunnassa, voimme samalla luoda olosuhteita, jotka ovat otollisia vaikkapa punkeille tai muille tauteja leviävälle eliölle.”

Kompromisseja tarvitaan

Kuopiossakin nykyistä kaupunkirakentamista kritisoidaan usein liian tiiviiksi. Talot rakennetaan tonttien rajaan asti niin, että minkäänlaiselle ruohontupsullekaan ei löydy tilaa. Tiivistä rakentamista voi Rönkön mukaan kuitenkin kompensoida ”viherryttämällä”.

”Kansirakenteiden, kuten vaikkapa maan alla olevien parkkihallien päälle, voidaan istuttaa nurmialueita ja pensaita. Isompaa puustoa ohuet maakerrokset eivät kasvata. Myös viherseinät ja -katot ovat nykyään suosittuja.”

”Suunnittelijoiden koulutuksessa korostetaan kyllä viheralueiden tärkeyttä, mutta kaupunkisuunnitteluun vaikuttavat pitkälti myös poliittiset ja taloudelliset intressit. Lopputulos vaatii aina kompromissien tekemistä.” ●

Nautitaan luonnon aarteista

Luonnon villivihannesten ja -yrttien tarjonta on nyt parhaimmillaan, kertoo luonnontuoteneuvoja Kati Ukkonen.

Heli Haring teksti
Tuija Hyttinen kuva

Millaista viherravintoa luonnosta voi nyt löytää?

”Alkukesästä kannattaa poimia esimerkiksi voikukkannuppuja ja lehtiä tai horsmanversoja. Loppukesästä vastaavasti kukintoja, joista voi tehdä vaikkapa teetä.

Nokkonen on varmasti tutuin villivihannes ja sitä voi hyödyntää pitkän kesää, erityisesti sen latvaosaa. Myöhemmin kesällä saatavat nokosen siemenet ovat muuten varsinaista superfoodia ja todella hyvänmakuisia myös.”

Mistä luonnonantimia kannattaa poimia?

”Perussääntö tietysti on, että puhutailta paikoilta. Ei teiden, teollisuusalueiden tai valumapaikkojen läheisyydestä.

Nokkosta ei kannata poimia myöskään liian ravinteikkaista paikoista, kuten kompostin läheltä tai navetan takaa. Kyseisissä paikoissa nokkoseen kertyy suurempia määriä nitraatteja, jonka liiallinen saanti ei ole hyvästä.”

Osaavatko ihmiset hyödyntää villivihanneksia ja -yrttejä?

”Enenevässä määrin siihen oninnostusta. Ihmiset ovat nykyään hyvin kiinnostuneita puhtaista raaka-aineista, hyvinvoinnista ja lähiruusta. Monet kuitenkin pelkäävät lähteä metsiin poimimaan luonnon antimia, vaikka täällä Pohjois-Savossa ei ole myrkyllisiä kasveja. Olen myös kuullut, että punkkien pelko estää joitakin lähtemästä luonnon helmaan. Suosittelen vetämään sukat housunlahkeiden päälle ennen metsään tai niitylle menemistä, se suojaa hyvin punkeilta.”

Mihin villivihanneksia voi käyttää?

”Esimerkiksi leivän päälle, salaateihin tai piirakan täytteeksi. Jos ei ole vielä tottunut käyttäjä, kannattaa villivihanneksia ensin sekoittaa kaupan salaatin joukkoon ja sillä tavalla totutella niiden makuun. Vuo-

henputkesta saa mainiota pestoa ja nokkosesta voi tehdä sipsejä. On hyvä muistaa, että uusi lehti on parasta, ylikukkinut ei enää niinkään. Vihreitä luonnonantimia kannattaa myös kuivata ja pakastaa. Niitä voi talvella sitten laittaa muun muassa smoothien sekaan tai hauduttaa juomaksi.

Oma suosikkini on mesiangervon kukka, joka on kuin kotimainen vanilja. Sitä voi käyttää esimerkiksi makeana koristeena jälkiruuissa. Kaikille se ei kuitenkaan sovi, koska se sisältää salisyylisäilyä.” ●

KAMALA LUONTO

LYHYESTI

Kiinteistöstrategian painopisteenä peruskorjaukset

Kuopion seurakuntayhtymän vuoden 2026 kiinteistöstrategian päivityksessä painotus on edelleen kiinteistöjen realisoimisessa ja investoinneissa. Investoinnit koostuvat pääasiassa peruskorjauskohteista. Päivitysprosessin yhteydessä keskeisimmät muutokset ovat seuraavat: Petosen seurakuntatalo ja Syvänniemen kirkko siirrettiin säilytettävistä luovutettaviin kiinteistöihin. Kiinteistöstrategia tarkistetaan valtuustokausittain. Investointien tarkastelun ajanjaksoksi on otettu 10 vuotta. Merkittävimmät investoinnit ovat Alavan seurakuntakeskuksen kaavahanke, Kallaveden kirkon peruskorjaus, Vehmersalmen kirkko ja Rytlyn leirikeskus uusi majoitusrakennus.

Kiinteistöstrategiassa kiinteistöt on jaettu säilytettäviin, kehitettäviin ja luovutettaviin.

Kaavin monitoimikirkon rakentamiseen investoidaan 2,1 milj. euroa, mutta kohteen toiminnallinen tarve selvitetään erikseen ennen hankkeen toteuttamista. Kiinteistöstrategiasta vuosille 2027–2036 pyydetään seurakuntaneuvostojen lausunnot 11. syyskuuta mennessä, jonka jälkeen se tulee vielä uudestaan yhteisen kirkkoneuvoston käsiteltäväksi.

Arkkipiispa kommentoi suvivirsikohua

Keskustelu suvivirrestä on kesän alussa jälleen virinnyt. Suomen evankelis-luterilaisen kirkon arkkipiispa **Tapio Luoma** toteaa tärkeäksi, että asiasta puhutaan rauhallisesti ja tietoon nojaten:

”Suomen eduskunnan perustuslakivaliokunnan linja on ollut pitkään selkeä: yksittäisen virren, kuten suvivirren, laulaminen koulun juhlassa ei tee tilaisuudesta uskonnonharjoitusta. Kyse on osasta suomalaista kulttuuriperintöä ja juhlapäivien perinnettä.

Myös perustuslakivaliokunnan puheenjohtaja **Heikki Vestman** on muistuttanut, että tätä tulkin-taa on noudatettu johdonmukaisesti yli 20 vuoden ajan ja että Suomen perustuslaki tai Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen käytäntö eivät edellytä kaikkea uskonnolliseen perinteeseemme viittaavaa sisältöä poistettavaksi koulujen toiminnasta.

Keskustelussa on noussut esiin myös kysymyksiä yhdenvertaisuudesta ja siitä, miten koulut toimivat muuttuvassa yhteiskunnassa. On hyvä, että näitä kysymyksiä tarkastellaan huolellisesti. Samalla on tärkeää nähdä kokonaisuus: suomalaisessa kulttuurissa kristilliset juuret näkyvät monin tavoin runoudessa, musiikissa ja juhla-perinteissä ilman, että kyse on uskonnon harjoittamisesta.

Eriilaisten katsomusten läsnäolo suomalaisessa yhteiskunnassa on väistämätöntä, ja katsomuksellinen neutraalius on lopulta mahdotonta. Moninaisuus tuleekin nähdä rikkautena.” ●

Opiskeluaikaista yhteyttä kannattaa vaalia

Meistä tuli tohtoreita, seurakuntapappeja, piispoja, kirkkoherroja, sairaalasielunhoitajia, päätoimittajia...

Kuopion tuomiokapituli ja piispa Jari Jolkonen tarjosivat ryhmälle aloituskahvit.

Entiset opiskelukaverit tapasivat pitkästä aikaa.

Kaija Vuorio teksti
Hannu Korhonen ja
Kaija Vuorio kuvat

Kesäkuun alussa Kuopioon kokoontui 26 teologia, joiden lähtöruutu oli sama: opinnot alkoivat Helsingin yliopistossa vuonna 1970. Viitisenkymmentä vuotta sitten valmistuneista teologeista tuli osallistuvaa, vaikuttavaa ja osin kansainvälistäkin joukkoa. Yksi osallistujista oli sentään syntynyt Kuopiossa eli teologian tohtori **Ermo Äikää**, Kuopion maaseurakunnan kanttorin **Tauno Äikään** poika. Naispappeus ei vielä näkynyt edes horisontissa.

Helena Vartiaisen uravalintaan vaikutti Lapinlahdella sattunut autokolari, jonka takia hänen äitinsä joutui sairaalassa lohduttamaan kohtalotovereitaan. ”Silloin ajattelin, että minäkin voisin osoittaa toiselle samanlaista myötätuntoa. En tosin tiennyt, että sellainenkin ammatti oli jo olemassa kuin sairaalasielunhoitaja.”
Norjan kirkko on erilainen
Valmistuneista **Pirjo Krabyen** tie vei Osloon, jossa hän teki työuransa sikäläisen Menighetsfakultetetin eli seurakuntatiedekunnan hallintotehtävissä.

”Se on nykyisin suurempi kuin Osloon yliopiston teologinen tiedekunta. Se on perinteisesti ollut konservatiivinen ja sinne hakeudutaan myös vapaakirkoista ja heluntailaisista.”
”Norjassa ei ole lainkaan kirkollisveroa, vaan valtio tukee kirkkokuntia niiden jäsenmäärän mukaan. Norjassa on myös maailman suurin vapaa-ajattelijoiden yhdistys. He kutsuvat itseään humaani-eetikoiksi. Heillä on rinnakkaista toimintaa nimiäisjuhlilla hautajaisiin eli ovat kirkolle taloudellinen ja toiminnallinen kilpailija.”
Norjan kirkko oli valtionkirkko vuoteen 2012 saakka,

eikä sillä ole ollut Suomen kirkon kaltaista itsenäisyyttä. Seurakunnat eivät omistaneet kiinteistöjä, eivätkä oikein mitään muutakaan.
”Nykyinen kansankirkko on Norjassa varsin uutta, sillä aiemmin kunnat ja valtio päättivät taloudesta sekä virkavalinnoista.”
Hyvää vuosikertaa
Helsingin yliopistoon tuli 1970-luvulla jatko-opiskelijoita Tansanian ja Namibian luterilaisista kirkkoista. He etenivät omien kirkkojensa piispoiksi ja yliopistojensa professoreiksi.
Hyvää vuosikertaa olivat suomalaisetkin opiskelijat: **Samuel Salmesta** tuli

Oulun piispa, **Tapani Ruokasesta** ja **Olli Valtosesta** isojen lehtien päätoimittajia. Päätoimittaja tuli Kuopioon asettuneesta **Wilhelmiina Honkasestakin**.
”Kurssitapaamisen suurin arvo on kohtaamisessa. Yhteisen alun taival kerryttää muistelmia ja mustelmia, jotka kertovat elämän merkityksestä ja antavat mittasuhteita myös omaan elämään”, arvioi Honkanen.
Kahden päivän ohjelma sisälsi sekä hengellistä että hersyvää.
”Nauroimme koko kesän edestä”, totesi rovasti **Kari Luumi** kesätapaamisen päätöskahvilla. ●

KOLUMNI
Anssi Saarelainen

Puu ei hätäile

JOS TIETÄISIN, ETTÄ huomenna tulee maailmanloppu, istuttaisin omenapuun. Näin sanotaan Martti Lutherin todenneen. Juice Leskinen puolestaan kirjoitti: istuta vielä se omenapuu, vaikka tuli jo tukkaasi nuolee. Nämä lauseet tulivat mieleeni, kun jälleen kerran olin istutuspuuhissa.
OLEN INNOSTUNUT PUISTA, ja innostus on mennyt niin pitkälle, että olen perustanut kotini läheisyyteen pienen puulajipuiston. Istuttaminen on muutenkin tuttua metsänomistajana.
PIENESSÄ PUISTOSSANI kasvaa muun muassa tammia, vaahteroita, erilaisia

kuusia sekä metsä- ja marjaomenapuu. Vanha kansa piti puita pyhinä, ja niihin on liittynyt monenlaisia uskomuksia, jotka osittain elävät edelleen. Juuri olleena juhannuksena sinullakin saattoi olla pihalla juhannuskoivut, mutta onpa aiemmin ollut tapana tuoda pihaan myös juhannuskuusia. Juhannuskuuset karsittiin oksattomiksi latvaa lukuun ottamatta. Kuusta on pidetty myös kuoleman ja vainajien puuna, ja tämä perinne näkyy meillä edelleen: viemme hyvin usein kuusen oksia haudoille talvella.
SAIN KEVÄÄLLÄ naapuriltani tammenterhoja. Kävin istuttamassa osan terhoista metsään, ja osa on vielä ruukuis-

sa esikasvatuksessa. Tammen istuttaminen on äärimmäinen toivon teko, sillä se puu ei hätäile. Tammi saattaakin elää yli tuhatvuotiaaksi.
PUIDEN ISTUTTAMISESSA on jotain lohdullista. Samalla jättää jälkensä tuleville polville. Metsässä kasvavaa tammetai pienen puulajipuiston puita voivat tulevaisuudessa ihailla lapsenlapseni ja heidän lapsensa. Maailma ympärillämme muuttuu ja rullaa omalla kiihkeällä painollaan, mutta puu kasvaa omassa tempossaan. Se ei hätäile. Siksi Luther ja Juice olivat oikeassa. Oli huomina millainen tahansa, tänään on hyvä päivä istuttaa puu. ●

Tuomas epäilee yhä

Jaakob, Job ja Molok vilahtavat silloin tällöin arkipuheessa, voimissaan ovat myös Pietari ja Tuomas.

Pirjo Silveri teksti
Unsplash kuva

Moni sanonta on irronnut Raamatun kertomuksesta yleiseen suuntaan, ja kun erisnimi liikuu yleisnimeksi, se näkyy kirjoitusasussa. Nykyään saamme jobinpostia ja käymme jaakobinpainia. Sen sijaan Pietari on yhä Pietari. Jos verkkojen kokijaa oikein lykää, hän nostaa vedestä Pietarin kalansaaliin.

Jaakobinpainissa taistellaan sisäisesti

Tuomaan maine epäilevänä kyseenalaistajana on elänyt kaksi vuosituhatta. Hän ei uskonut toisia opetuslapsia, jotka kertoivat kohdanneensa Mestarinsa ylönousseena. Kun Jeesus toistamiseen ilmestyi läheisilleen, hän kohdisti sanansa Tuomaalle ja antoi tämän vielä koskettaa naulanjalkien haavojaan.

Jaakobinpainissa ihminen tuskailee vaikean ja ristiriitaisen asian kimpussa. Sisäinen taistelu voi tarkoittaa niin uskonnollista, maailmankatsomuksellista kuin filosofista murrosta ja etsintää. Se voi luonteeltaan olla myös eettistä kilvoittelua oikeudessa ja totuudessa pysymiseksi, ulkoisesta painostuksesta huolimatta. Metafora juontaa mitteliöön, jonka patriarkka Jaakob kävi Jumalan kanssa (1. Moos. 32).

Jobinpostia ei toivota

Jobinposti eli huono uutinen, suruviesti, ikävä ilmoitus tai yllättävä, epämiellyttävä tieto on tutuimpia raamatullisia kielikuvia. Rikkaan, rehellisen ja hurskaan miehen kohtalosta on iät ajat ammennettu viisautta. Maailmassa tapahtuu paljon pahaa, ja Jobin sanoma osuu ihmiselämän kipeyteen kaikkina aikoina.

Vanhan testamentin Jobin kirja on kärsimyksen ongelmaan keskittyvä runoelma. Kehyskertomuksessa Job kuulee lyhyessä ajassa menettäneensä lähes kaiken. Usko joutuu koviin, ja koettelemus johtaa pitkään kaksinpuheluun Jumalan kanssa. Tarina päättyy onnellisesti, sillä myöhemmin Herra siunaa Jobia paljolla hyvällä.

Molokin kita

”Anna Antti ahvenia, Pekka pieniä kaloja.” Kalamiehen rukouksessa tyyppejä ei ole nimetty sattumalta, vaan heidän esikuvansa ovat Raamatun apostoliveljekset Andreas ja Pietari.

Uudessa testamentissa on kaksi samansisältöistä kertomusta, joissa Jeesus yllättäen antaa Pietarille ja hänen kavereilleen huiman saaliin (Luuk. 5 ja Joh. 21).

”Sinne uppoaa verovaroja kuin Molokin kitaan”, puuskahtaa joku, jonka mielestä yhteisiä rahoja haaskataan väärään paikkaan. Ilmauksella viitataan asiaan tai kohteeseen, joka nielee rajattomasti resursseja, ilman kunnollista vastinetta.

Molok oli Vanhassa testamentissa mainittu epäjumala. Monissa tempeleissä oli suuri Molok-patsas, jonka ammottavassa kidadsa palavaan tuleen heitettiin uhrilahjoja.

Nokiolla syntyi 1990-luvun alussa jätteiden syväkeräyssäiliöitä valmistava ja markkinoiva yritys. Se sai osuvan nimensä muinaisen tarun hahmosta. Suomalaisen Molok Oy:n ”kitoja” hyödyntävät jo miljoonat ihmiset eri puolilla maailmaa. ●

Lasten ja nuorten Puistoruokailut

Kesä-heinäkuun ruokailut ovat avoimia kaikille. Ei ennakkoilmoittautumista.

100 ensimmäiselle maksuton ruoka, tarjoiu on suunnattu ensisijaisesti alaikäisille. Mikäli ruokaa jää, tarjotaan sitä myös paikalla oleville aikuisille. Kokoonnumme säällä kuin säällä. Lapset osallistuvat huoltajansa vastuulla.

kuopionseurakunnat.fi/puistoruokailut

Ota mukaan oma ruoka-astia, ruokailuvälineet ja juomapullo.

Sinulle surun aikana

Sururyhmä

Aika ja paikka torstaisin 3.9., 10.9., 24.9., 8.10., 22.10. ja 5.11. klo 17–18.30 Alavan seurakuntatalon neuvotteluhuone, Keihäskatu 5 b
Ryhmän ohjaajina diakoni Petra Kärkkäinen ja pastori Juha Välimäki
Ilmoittautumiset 3.8.–23.8. kuopionseurakunnat.fi/sururyhmat
Lisätiedot diakoni Petra Kärkkäinen 040 4848 324 ja pastori Juha Välimäki 040 4848 317. Ryhmän koko enintään kahdeksan henkilöä.

Sururyhmä itsemurhan tehneiden läheisille

Aika ja paikka keskiviikkoisin 26.8., 2.9., 9.9., 16.9. ja 23.9. klo 17.00–18.30 Pyhän Johanneksen kirkon takahuone, Ampujanpolku 2
Ryhmän ohjaajina diakoni Anne-Mari Mertanen ja pastori Heikki Hyvärinen
Ilmoittautumiset 20.7.–17.8. kuopionseurakunnat.fi/sururyhmat
Lisätiedot Heikki Hyvärinen 040 484 8397. Ryhmän koko enintään kahdeksan henkilöä.

Tuusniemen sururyhmä

Aika ja paikka keskiviikkoisin 16.9., 30.9., 7.10., 21.10. ja 11.11. klo 13 Tuusniemen seurakuntakoti, Koivukuja 2
Ryhmän ohjaajina diakonissa Pirjo Sonninen ja pastori Jarkko Hyvärinen
Ilmoittautumiset Pirjo Sonnille 040 4888 627 ajalla 25.8.–7.9. Ryhmän koko enintään kahdeksan henkilöä.

Nilsin sururyhmä

Aika ja paikka 23.10., 29.10., 5.11., 19.11. ja 3.12. klo 17 Nilsin seurakuntakoti, Nilsintie 59
Ryhmän ohjaajina diakoni Eeva-Leena Ahopelto ja aluepappi
Ilmoittautumiset 1.10. mennessä Eeva-Leena Ahopelto 040 4888 677. Ryhmän koko enintään kahdeksan henkilöä.

Juankosken sururyhmä

Aika ja paikka tiistaisin 20.10., 12.11., 26.11., 14.1., 28.1. ja 11.2. klo 16.30. Juankosken virastorakennus, Paasikoskentie 1
Ryhmän ohjaajina diakoni Olli Inkinen ja pastori Marjaana Savolainen
Ilmoittautumiset 29.9. mennessä Olli Inkinen 040 4888 628. Ryhmän koko enintään kahdeksan henkilöä.

Sururyhmä päihteisiin kuolleiden läheisille

Sururyhmä alkaa vuosittain marraskuussa. Yhteyshenkilö ja lisätiedot Auli Kela-Julkunen, päihdetyön diakoni, 040 4848 465.

Sururyhmä lapsille ja sururyhmä erityistä tukea tarvitseville aikuisille

Sururyhmät toteutetaan vuosittain keväisin. Lisätiedot Paula Raatikainen 040 4848 266 (lasten sururyhmä) ja Mira Leinonen 040 4848 467 (erityistä tukea tarvitsevat).

Psykososiaalista tukea suruun

Kun haluat psykososiaalista tukea suruun liittyen, voit olla yhteydessä seurakuntasi työntekijöihin. Yhteystiedot löydät verkko-osoitteesta kuopionseurakunnat.fi/yhteystiedot

Ilmoittautuminen ja lisätietoa sururyhmistä verkossa kuopionseurakunnat.fi/sururyhmat

 KUOPION SEURAKUNNAT
SUOMEN EV. LUT. KIRKKO

Kiittäminen

Kiitollinen tajuaa riippuvuutensa itseään suuremmista

Kari Kuula teksti
iStock kuva

Mitä sanotaan? Näin kysytään lapselta, kun tälle on annettu tikkari.

Jos lapsi osaa kiittää, hän antaa tunnustuksen. Kertoo toiselle, että tunnistan sinut hyväntekijäkseni. Tikkari on suurta herkkua. Se ei pudonnut taivaasta suuhuni, vaan sinä annoit sen. Olen siitä iloinen. Siksi kiitän sinua.

Näin kiittäminen luo yhteyttä ihmisten välille. Lahjan saanut ilmaisee ilonsa lahjoittajasta. Ihanaa kun teit minulle hyvää.

Ahkeruutta ja onnenkantamoisia

Hyviin tapoihin kuuluu kiittää. Mutta täytyykö minun kiittää palkkapäivänä palkanlaskijaa? Minähän olen itse ansainnut palkkani. Lahjakkaan ja ahkeran, suuren lisäarvon tuottajan tilipussi painaa paljon. Pitääkö siitäkin kiittää? Minähän olen itse ansainnut vaurauteni?

Totta on, että menestys ansaitaan suurella vaivalla. Ensin opiskellaan ankarasti, kun muut bailaavat viihteellä. Sitten vaativaan työhön, joka vie kaiken ajan ja henkisen energian.

Omat voitot eivät silti ole koskaan pelkkiä omia työvoittoja. Tarvitaan myös onnea. On kohdattava juuri oikeita ihmisiä, oltava oikeassa paikassa oikeaan aikaan ja oikean informaation kanssa.

Siksi itse hankitusta menestyksestäkin kuuluu kiittää. Onnistumisten taustalta löytyy kannustavia vanhempia, viisaita opettajia ja reiluja työkavereita.

Ja myös se hyvien sattumien sarjaksi kutsuttu Onnetar. Hän toki suosii rohkeaa ja ahkerää. Mutta nämä voimaominaisuudet on saatu ainakin osittain synnyinlahjaksi. Toiset sitten osaavat vielä kehittää niitä eteenpäin.

Niinpä palkkapäivänä kuuluu kiittää muitakin kuin itseä. Kukaan ei kukoista vain omasta ansiostaan.

Lempeyttä elämän kolhimille

Elämänasenteiden tutkimuksessa puhutaan kiitollisuuden filosofiasta. Kiitollinen tajuaa riippuvuutensa itseä suuremmista voimista, joten hän suhtautuu nöyrästi menestykseensä.

Ja myötätuntoisesti niihin, joita elämä on sattuttanut kipeästi. Heillä on ollut huonoa onnea. He eivät ole pelkästään itse ja vain tahallaan sotkeneet asioitaan. On paljon, mihin ei vain voi itse vaikuttaa. Joskus yksi huono sattuma johtaa toiseen ja se kolmanteen.

Kiitollisuudesta virtaa armollisuus niitä kohtaan, joille elämä ei ole ollut yhtä suopea. Ja anteliaisuus. Haluan jakaa omasta hyvästäni toiselle. Jos en vapaaehtoisesti, niin iloisena veronmaksajana ainakin.

Jo apostoli Paavali sanoi Jumalan siunaavan joitakin aineellisella hyvällä, jotta he voisivat auttaa niitä, joilla ei ole mitään. Menestyksen tarkoitus ei ole koitua vain omaksi ja oman lähipiirin iloksi.

Taivaan merkki sydämessä

Jumala itse kuiskaa ihmisille kiitollisuuden tunteen kautta. Eräässä puheessaan Paavali sanoi Jumalan antaneen itsestään merkin ihmisille tekemällä heille monenlaista hyvää. Maa kasvaa ja taivas antaa sateen. Tästä ihmisten pitäisi huomata, että suurempi hyvä pitää heistä huolen.

Modernina aikana tästä kokemuksesta on johdettu jumala-argumentti. Se toimii seuraavalla tavalla. Mietin saamiani siunauksia. Moni asia on mennyt elämässäni hyvin. Vastoinkäymisistäkin olen selvinnyt.

Niinpä koen pakahduttavaa kiitollisuutta. Teen listan hyväntekijöistäni, joille lähetän kiitokseni: vanhemmat, opettajat, ystävät, työnantajat, Suomen koululaitos ja niin edelleen lista pitenee ja pitenee.

luo yhteyttä

voimista, joten hän suhtautuu nöyrästi menestykseensä.

Mutta kiittämisen tarve ei tyydyty. On kuin joku olennainen hyvän tekijä puuttuisi vielä. Sitten oivallan, että kiittämäni tahot ovatkin välikappaleita. Heidän kauttaan kaiken taustalla vaikuttava Suurin Hyvä Tahto lähettää minulle siunauksiaan.

Näin kiitollisuudentunteesta tulee Jumalan puhetta minulle. Kun tajuan saaneeni lahjoja, tajuan myös lahjojen antajan.

Lyhyin uskontunnustus ikinä

Lahjoista kuuluu kiittää. Muuta Jumala ei odotaan itselleen. Sitä vain, että ihminen laittaa kädet ristiin ja sanoo: kiitos.

Tässä on lyhyin uskontunnustus ikinä. Siinä tunnustetaan taivaallinen hyvän tekijä ja haetaan yhteyttä häneen. Lahja kun nostaa sydämen kohti lahjan antajaa. Se saa sanomaan: opeta minua tuntemaan sinua enemmän, sinä suuri ja hyvä.

Kun ihmiset kokoontuvat yhdessä kiittämään Jumalaa, syntyy jumalanpalvelus. Sen ytimessä oleva ehtoollinen on itseasiassa kiitosateria, mitä

ehtoolliseen viittaava sana eukaristia tarkasti ottaen tarkoittaa.

Ajatus on seuraava. Jumala on antanut lupauksen. Kun jaatte leipää ja viiniä, minä itse tulen niiden kautta luoksenne ja jaan kullekin juuri sellaisia lahjoja, joita hän tarvitsee. Toisin sanoen, siunaan teitä niiden kautta.

Lupaus on niin loistava, että kristityt tietenkin tarttuvat siihen. Ehtoollista vietetään ahkerasti ja kiitosmielellä. Taivaan lahjaa juhliitaan ja lahjan antajaa ylistetään.

Kiittämätön vain nauttii

Kiitollisuuden vastakohta on omahyväinen kiittämättömyys. Kaikki on omassa varassani. Menestykseni on minun ansiotani, epäonnistumisista saan syyttää vain itseäni.

Tämä on raskas filosofia. Se tekee ihmisestä ylimielisen ja turvattoman. Jos luulee kaiken olevan omassa varassaan, jääkin lopulta omaan varansa.

Teologisessa mielessä synty alkaa kiittämättömyydestä. Todellisuutta pidetään pelkän persoonattoman sattuman leikinä, jota mikään suurempi hyvä tahto ei ohjaa. Kun Jumalaa ei tunnusteta, häntä ei kiitetäkään. Ihmisen yhteys Luojaan ohenee ja kenties katkeaa kokonaan.

Kiittämättömyys rikkoo myös muita suhteitani. Jos en näe muita ihmisiä, luontoa ja kaikkea ympärilläni lahjana, minulta häviää kunnioitus niitä kohtaan. Ne muuttuvat itseisarvoista hyödykkeiksi, joita käytän omaksi hyväkseni.

Ajatellaan vaikka ympäristökäyttäytymistä. Jokainen sanoo arvostavansa luontoa, mutta kuluuskäyttäytyminen kertoo toista. Kiitollisuus on lopulta vain iloa itsekkäästä nauttimisesta, ei aitoa vastalahjan antamista.

Sydäimestään kiitollinen taas tekee uhrauksia. Hän luopuu omastaan. Hän sanoo, että minulla on jo monta hyvää ja kaunista. Niinpä en lähde sille lentolomamatkalle, vaikka mieli tekisi.

Jäljelle jää yksi sana

Laadi kiitoslista, joskus neuvotaan. Mieti, mikä elämässäsi on suloisesti, ja ajattele sitä.

Vielä parempi olisi oikeasti kiittää niitä ihmisiä, jotka ovat tehneet minulle hyvää. Sanoa työkaverille, että kanssasi on hyvä tehdä töitä. Kertoa ystävälle, miten tärkeä olet minulle. Kiittää omia vanhempia kaikesta.

Tämä ei ole aivan helppoa. Ehkä täytyy ensin vähän valmistautua. Miettiä, millä sanoilla kerron toiselle, mikä merkitys hänellä on ollut minulle.

Lopulta ainoa, mitä jää jäljelle, on kiitos. Kun arkun äärellä jätetään viimeisiä hyvästejä, moni sanoo silloin sen kauniin pienen sanan, kiitos kaikesta. Ja miettii samalla, että se olisi pitänyt sanoa vielä hänen eläessään. ●

Kuopio Knit Festivalin tuottavat Jatta Salminen, Anu Lehtimäki ja Anne Putkonen.

Puikot heilumaan neulefestivaaleilla

Uusi tapahtuma Kuopio Knit Festival näkyy myös tuomiokirkossa.

Anu Lehtimäki teksti ja kuva

Loppuvuonna 2019 Männistössä käynnisteltiin käsityökerhoa, josta pian tuli neulomisesta innostuneiden kohtaamispaikka. Kokoontumiset järjestettiin Männistön asukastilassa, jossa Männistön seurakunta toimii yhdessä Kuopion kaupungin kanssa. Sitten tuli korona ja yhteiset kokoontumiset kiellettiin.

Koronasulkujen jälkeen kerhoa viriteltiin uudelleen, ja käsitöitä koko ikänsä harrastanut **Anu Lehtimäki** oli yksi puuhanaisista. Hän halusi käynnistää matalan kynnyksen yhteisöllistä toimintaa oman seurakunnan alueella. Männistön seurakunta on edelleen toiminnassa mukana. Vetäjiksi Lehtimäki on saanut rinnalleen **Leena Muonan** ja **Anu Hakalan**. Sunnuntain rennoissa tapaamisissa tärkeintä on lähimäisen mukava kohtaaminen ja käsitöiden ilo.

Männistön käsityökerho inspiroi Lehtimäkeä suunnittelemaan isom-

paa neulomiseen liittyvää tapahtumaa. Yhteistyökumppaniksi lähti Kuopion kansalaisopisto ja lopputuloksena syntyi 7.–9. elokuuta järjestettävä Kuopion Knit Festival.

Keskiössä yhteisöllisyys

Kuopio Knit Festivalin tavoitteena on luoda matalan kynnyksen kohtaamispaikka kaikille lankakäsitöiden ystäville. Tapahtumaan toivotaan kävijöitä ympäri Suomea ja myös ulkomailta.

”Haluamme tarjota neulomisen ja käsitöiden iloa, inspiraatiota sekä yhteisiä elämyksiä. Kyseessä on hyvän mielen tapahtuma, jossa yhteisöllisyys ja kokemusten jakaminen ovat keskiössä”, kuvailee tapahtumakoordinaattori **Anne Putkonen**. Hän on suunnitellut muun muassa erilaisia neuletiloja festivaalin kävijöille.

Suurin neuletila on kansalaisopiston ohjelmatali, jossa Lehtimäki juontaa käsitöihin liittyvää ohjelmaa koko tapahtuman ajan. Luvassa on muun muassa neulesuunnittelijoiden, kuten **Niina Lai-**

tisen ja Youtube-sisällöntuottajien haastatteluja. Iltaohjelmassa puolestaan saa ensiesityksensä tanssiteos *Becoming weaves*, jonka esittävät **Pauliina Latva** ja **Ronja Antikainen**.

Tapahtumaan tulee lyhytkurssien ja neuletilojen lisäksi myyntiin laadukkaita lankoja, tarvikkeita ja neulontaan liittyviä tuotteita erityisesti pieniltä kotimaisilta yrittäjiltä.

Kävellään ja neulotaan

Festivaalilla on esillä lankatöihin liittyvää taidetta ja harrastajien käsitöitä, myös tapahtuman aikana tehdään yhteisöllistä taidetta. *Neulottujen lehtien puu* -yhteisötaideteosta ohjaa kanadalainen **Mags Kandis**, joka saapuu uudesta kotimaastaan Espanjasta tapahtumaan. Ingmanedun opiskelija **Iida Antikainen** tekee kansalaisopiston pihalle *Neulottu*-tilataideteoksen.

”Hauskoja haasteita julkaistaan nettisivuilla ja somessa, ja niitä tulee vielä lisää”, Lehtimäki kertoo.

”Ensimmäisenä on julkaistu neulegraffitin suunnittelu kaupungille.

Festareilla on luvassa lisää hauskoja tehtäviä. Kaikki haasteet ja tehtävät suorittamalla saa neulepassiin kaikki rastit ja näin pääsee osallistumaan yllätyspalkintojen arvontaan.”

Neule-elämä levittäytyy myös muualle Kuopioon. Esimerkiksi torstaina 6.8. ollaan Kallaveden aalloilla Knit & Cruise -neuleristelyn merkeissä. Festivaali päättyy juhlallisesti neulemessuun Tuomiokirkossa. Oheistoimintoihin kuljetaan tietysti vanhaan tapaan kävelen ja neuloen. ●

Lisää tietoa tapahtumasta löytyy verkkosivuilta kuopioknitfestival.fi sekä Instagram- ja Facebook -kanavilta (@kuopioknitfestival).

Hiljaista neulontaa Tuomiokirkossa pe 7.8. klo 20.30. Kirkko on auki klo 22 asti.

Neulemessu Tuomiokirkossa su 9.8. klo 15.

EHDOKASASETTELUA KOSKEVA KUULUTUS

Kuopion Tuomiokirkkoseurakunnassa, Kuopion Alavan, Kuopion Kallaveden, Kuopion Männistön, Kuopion Puijon sekä Järvi-Kuopion seurakunnissa toimitetaan kirkkolain 9 luvun 9 §:n 2 momentin mukaisesti 15.11.2026 seurakuntavaalit, joissa valitaan 1.1.2027 alkavaksi nelivuotiskaudeksi jäsenet Kuopion ev.lut. seurakuntayhtymän yhteiseen kirkkovaltuustoon ja kunkin seurakunnan seurakuntaneuvostoon. Yhteiseen kirkkovaltuustoon valitaan 51 jäsentä.

Yhteinen kirkkovaltuusto on vahvistanut yhteisen kirkkovaltuuston paikkajaon seurakunnittain seuraavasti:

Kuopion Tuomiokirkkoseurakunta 8 jäsentä
Kuopion Alavan seurakunta 8 jäsentä
Kuopion Kallaveden seurakunta 14 jäsentä
Kuopion Männistön seurakunta 6 jäsentä
Kuopion Puijon seurakunta 7 jäsentä
Järvi-Kuopion seurakunta 8 jäsentä

Seurakuntaneuvostoihin valitaan jäseniä seuraavasti:

Kuopion Tuomiokirkkoseurakunta 14 jäsentä
Kuopion Alavan seurakunta 14 jäsentä
Kuopion Kallaveden seurakunta 16 jäsentä
Kuopion Männistön seurakunta 12 jäsentä
Kuopion Puijon seurakunta 14 jäsentä
Järvi-Kuopion seurakunta 14 jäsentä

KL:n 9 luvun 2 §:n ja 3 §:n mukaan vaalikelpoinen seurakunnan edellä mainittuihin luottamustoimiin on ehdokas, joka

1. viimeistään 15.9.2026 on merkitty tämän seurakunnan läsnä olevaksi jäseneksi,
2. on konfirmoitu viimeistään 15.9.2026, ja joka täyttää 18 vuotta viimeistään 15.11.2026
3. on kristillisestä vakaumuksestaan tunnettu,
4. ei ole vajaavaltainen
5. on antanut kirjallisen suostumuksensa ehdokkaaksi asettamiseen,

6. ei ole Kuopion ev.lut. seurakuntayhtymän tai siihen kuuluvan seurakunnan viranhaltija tai työsopimussuhteessa oleva työntekijä. Valitsijayhdistyksen perustamisasiakirjat liitteineen erikseen yhteisen kirkkovaltuuston jäsenten ja erikseen seurakuntaneuvoston jäsenten vaalia varten on toimitettava seurakunnan toimistoon 15.9.2026 kello 16.00 mennessä.

Seurakuntien toimistojen osoitteet ja puhelinnumerot ovat seuraavat:

Kuopion Tuomiokirkkoseurakunta Museo-
katu 4, 70100 Kuopio, puh. 040 4848 248
Kuopion Alavan seurakunta Keihäskatu 5 B,
70620 Kuopio, puh. 040 4848 286
Kuopion Kallaveden seurakunta Rauhalah-
dentie 21, 70780 Kuopio, puh. 040 4848 327
Kuopion Männistön seurakunta Ampujan-
polku 2, 70460 Kuopio, puh. 040 4848 379
Kuopion Puijon seurakunta Taivaanpankon-
tie 3, 70200 Kuopio, puh. 040 4848 410
Järvi-Kuopion seurakunta Paasikoskentie 1,
73500 Juankoski, puh. 040 4888 602

Nämä seurakuntien toimistot ovat avoinna erikseen ilmoitettuina aikoina sekä sen lisäksi 15.9.2026 klo 12.00-16.00 välisen ajan.

Valitsijayhdistyksen perustamisasiakirjoja ja liitteitä saa seurakuntien toimistoista ja aluekeskusrekisteristä, Museokatu 4 (A-ovi) ja Kuninkaankatu 19 (E-ovi, autokansi/sisäpiha), niiden aukioloaikoina. Asiakirjoja liitteineen voi myös tulostaa osoitteesta evl.fi/plus -verkkosivulta.

Kuopiossa 24.6.2026
VAALILAUTAKUNTIEN PUHEENJOHTAJAT

EHDOKASASETTELUA KOSKEVA KUULUTUS

Siilinjärven seurakunnassa toimitetaan kirkkolain 9 luvun 9 §:n 2 momentin mukaisesti 15.11.2026 seurakuntavaalit, jossa vuoden 2027 alusta alkavaksi nelivuotiskaudeksi valitaan 25 jäsentä kirkkovaltuustoon.

Kirkkolain 9 luvun 2 §:n ja 3 §:n mukaan vaalikelpoinen seurakunnan edellä mainittuun luottamustoimeen on ehdokas, joka

- 1) viimeistään 15.9.2026 on merkitty tämän seurakunnan läsnä olevaksi jäseneksi,
- 2) on konfirmoitu viimeistään 15.9.2026, ja joka täyttää 18 vuotta viimeistään 15.11.2026
- 3) on kristillisestä vakaumuksesta tunnettu,
- 4) ei ole vajaavaltainen
- 5) on antanut kirjallisen suostumuksensa ehdokkaaksi asettamiseen,
- 6) ei ole tämän seurakunnan viranhaltija tai työsopimussuhteessa oleva työntekijä.

Valitsijayhdistyksen perustamisasiakirja liittei-

neen mainittua vaalia varten on toimitettava 15.9.2026 kello 16.00 mennessä Siilinjärven seurakuntatoimistoon, joka on avoinna keski-
viikkoisin klo 9–11 ja 12–14 sekä 15.9.2026 klo 9–16. Seurakuntatoimiston osoite on: Haarahongantie 4, 71800 Siilinjärvi.

Valitsijayhdistyksen perustamisasiakirjoja liitteineen on saatavana seurakuntatoimistosta ja evl.fi/plus -verkkosivuilta.

Siilinjärvellä 3.6.2026
Siilinjärven seurakunnan vaalilautakunnan puolesta
Olli Kortelainen, puheenjohtaja

KUULUTUS ÄÄNIOIKEUTETTUJEN LUETTELOISTA

Kuopion Tuomiokirkkoseurakunnassa, Kuopion Alavan, Kuopion Kallaveden, Kuopion Männistön, Kuopion Puijon ja Järvi-Kuopion seurakunnissa toimitetaan 15.11.2026 seurakuntavaalit, joissa valitaan 1.1.2027 alkavaksi nelivuotiskaudeksi jäsenet Kuopion ev.lut. seurakuntayhtymän yhteiseen kirkkovaltuustoon ja kunkin seurakunnan seurakuntaneuvostoon.

Äänioikeutettujen luettelot ovat valvonnan alaisina nähtävänä keskiviikkona 2.9.2026 klo 10.00–14.00 ja torstaina 3.9.2026 klo 15.00–19.00 Kuopion aluekeskusrekisterissä, Museokatu 4 (A-ovi) ja Kuninkaankatu 19 (E-ovi, autokansi/sisäpiha)

Äänioikeutettujen luetteloon äänioikeutetuiksi on merkitty kaikki viimeistään 15.11.2026 16 vuotta täyttävät kirkon jäsenet, jotka on 15.8.2026 merkitty tämän seurakunnan läsnä oleviksi jäseniksi.

Oikaisuvaatimuksen äänioikeutettujen luettelosta saa tehdä se, joka katsoo, että hänet on oikeudettomasti jätetty pois äänioikeutettujen luettelosta tai että häntä koskeva merkintä on luettelossa virheellinen.

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti ja jätettävä 7.9.2026 kello 16.00 mennessä aluekeskusrekisteriin. Vaalilautakunnat kokoontuvat käsittelemään oikaisuvaatimuksia 1.10.2026.

Kuopiossa, 24.6.2026
VAALILAUTAKUNTIEN PUHEENJOHTAJAT

KUULUTUS ÄÄNIOIKEUTETTUJEN LUETTELOISTA

Siilinjärven seurakunnassa toimitetaan 15.11.2026 seurakuntavaalit, joissa valitaan jäsenet kirkkovaltuustoon.

Äänioikeutettujen luettelo on valvonnan alaisena nähtävänä seurakunnan jäsenille keskiviikkona 2.9.2026 kello 10–14 ja torstaina 3.9.2026 kello 15–19 Siilinjärven seurakuntatoimistossa, osoitteessa Haarahongantie 4, 71800 Siilinjärvi.

Äänioikeutettujen luetteloon äänioikeutetuiksi on merkitty kaikki viimeistään 15.11.2026 16 vuotta täyttävät kirkon jäsenet, jotka on 15.8.2026 merkitty tämän seurakunnan läsnä oleviksi jäseniksi.

Oikaisuvaatimuksen äänioikeutettujen luettelosta saa tehdä se, joka katsoo, että hänet on oikeudettomasti jätetty pois äänioikeutettujen luettelosta tai että häntä koskeva merkintä on luettelossa virheellinen.

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti ja jätettävä 7.9.2026 kello 16.00 mennessä seurakuntatoimistoon, osoite Haarahongantie 4, 71800 Siilinjärvi. Vaalilautakunta käsittelee oikaisuvaatimuksia 1.10.2026 pidettävässä kokouksessaan.

Siilinjärvellä 3.6.2026
Siilinjärven seurakunnan vaalilautakunnan puolesta
Olli Kortelainen, puheenjohtaja

Koonnut Hanna Valkonen

Testaa tietosi kesävisassa

1. Kaikki tuntevat Suvivirren, mutta mikä on Suvivirren numero virsikirjassa?

2. Mainitse ainakin neljä Jeesuksen opetuslasta nimeltä.

3. Saako kirkkoon kuulumaton henkilö vierailla kirkossa? A) Kyllä, jumalanpalvelukset ovat kaikille avoimia B) Ei, kirkkoon pääsevät vain jäsenmaksun maksaneet C) Kyllä, mutta vain silloin kun siellä ei toimiteta jumalanpalvelusta

4. Kuka sulki arkin oven, kun Nooa perheineen ja eläimet olivat menneet sinne sisälle?

6.

5. Mikä on Suomen vanhin edelleen käytössä oleva kirkko?

6. Minkä Kirkko ja koti -lehden ilmestymisalueen kirkon kuva on kyseessä?

7. Minkä avulla Jumala johdatti israelilaisia autiomaassa?

8. Kuinka monta jäsentä Suomen evankelis-luterilaisessa kirkossa oli noin vuonna 2026? A) Noin 2,5 miljoonaa B) Noin 3,5 miljoonaa C) Noin 4,5 miljoonaa

9. Mikä oli se eläin, jota paimen lähti etsimään ja jätti 99 muuta odottamaan?

10. Mikä on kesäpäivänseisaus?

11. Milloin kirjoitettiin Uusi testamentti? A) Noin vuosina 30–80. B) Noin vuosina 230–345. C) Noin vuosina 50–150.

12. Millä sanoilla alkaa Suomen evankelis-luterilaisen kirkon uskontunnustus?

13. Minkä Kirkko ja koti -lehden ilmestymisalueen kirkon alttaritaulu on kuvassa?

14. Minä vuonna Kuopion tuomiokirkko on valmistunut?

15. Kuka käytti villaa Jumalan tahdon kysymiseen?

16. Mikä on lyhin kesäkuukausi?

KIRKONKIRJAT

Kastetut

Tuomiokirkkoseurakunta

Alva Matilda Kokkola
Ghali Gabriel Tounsi
Milma Adele Tolonen
Taisto Iisak Alvasto

Alava

Louna Aava Elviira Vartiainen
Tapani Eino Szulc Korhonen
Valma Ilona Kyöstilä

Järvi-Kuopio

Ilona Vanamo Hallikainen,
Tuusniemi
Oiva Ilmari Hiltunen,
Muuruvesi
Vivia Ilona Auroora Venäläi-
nen, Juankoski
Emil Otto Tapani Heikkinen,
Riistavesi
Viola Aurora Huusko, Nilsä

Kallavesi

Aada Helmiina Tuomainen
Aava Hilda Mirjami Korhonen
Alva Livia Lyytinen
Amanda Ariella Alexandra
Hallman
Eemil Usko Olavi Halonen
Eino Aatos Eskelinen
Eino Kaspian Kuutsa
Emil Aukusti Riihimäki
Iina Alina Evelia Kotilainen
Inna Aava Alexandra Vorna-
nen
Kosti Viljaminpoika
Saastamoinen
Leino Aatos Markkanen
Linus Eino Alvar Jokinen
Linus Sebastian Uutela
Mimosa Maija Marjaana
Koskela
Nella Hanne Elena Tukia
Oiva Armas Aarre Tuomainen
Pipsa Inkeri Borgelin

Männistö

Aada Marika Happonen
Aaro Mikael Happonen
Pietari Veikko Kustaa Niemi

Puijo

Erno Ilmari Tikkanen
Jesse Juhani Vanninen
Lyyti Tuulikki Hämäläinen
Tuukka Kaarlo Olavi
Mönkkönen
Urho Onni Anton Hiltunen

Siilinjärvi

Leo Eeli Alvar Huttunen
Lilia Arja Maria Törrönen
Aada Jasmin Josefiina
Karppinen
Eemi Joakim Haaraniemi
Oula Mikael Leutonen

Avioliittoon kuulutetut

Tuomiokirkkoseurakunta

Aku Jussi Hermannin Issakai-
nen ja Ella Miisa Karoliina
Leskinen

Alava

Aarre Noa Willehard Vantti-
nen ja Ellen Amalia Jaakkola

Siilinjärvi

Pirkko Annikki Pöyhönen ja
Antti Paavo Olavi Pöyhönen
Fanny Elina Kämäräinen ja
Antti Paavo Kämäräinen

Kuolleet

Tuomiokirkkoseurakunta

Ansa Margit Tellervo
Hukkanen 61
Eeva Liisa Tuomainen 70
Eija Anneli Pitkänen 77
Maija Liisa Tiuhonen 88
Maija Liisa Hynninen 83
Mirja Esteri Pitkänen 94
Pirkko Liisa Savolainen 84
Pirkko Sisko Helena
Rautalahti 95
Raija Raakel Itkonen 89

Alava

Ellin-Maija Anneli Kilpirova 12
Juha Pekka Adolf Jaatinen 69
Onni Ensio Hämäläinen 90
Raija Tuulikki Leppänen 62
Sirkka Anneli Pirskanen 73

Järvi-Kuopio

Viljo Kalevi Pitkänen 90,
Säyneinen
Esko Ilmari Hakkarainen 88,
Säyneinen
Kerttu Kyllikki Ilvonen 88,
Nilsä
Matti Olavi Räsänen 88,
Tuusniemi
Hilja Esteri Miettinen 87,
Tuusniemi
Reijo Mauno Tukiainen 73,
Kaavi
Soili Helena Rissanen 64,
Juankoski
Liisa Kaarina Kähkönen 95,
Riistavesi
Erkki Ilmari Kekäläinen 94,

Kaavi

Siiri Annikki Pitkänen 89,
Tuusniemi
Pirkko Helena Tiainen 85,
Riistavesi
Maire Laila Marjatta Räsänen
96, Tuusniemi
Maija-Liisa Hämäläinen 92,
Muuruvesi
Raili Anneli Mäklin 89,
Nilsä
Toini Sinikka Miettinen 88,
Nilsä
Kaarlo Olavi Sihvo 87,
Riistavesi
Katri Helena Leskinen 86,
Juankoski
Jukka Tapio Hämäläinen 68,
Nilsä
Reijo Ensio Vartiainen 67,
Juankoski

Kallavesi

Aino Elina Hollender 90
Heikki Tapani Korhonen 67
Helena Sofia Nihtilä 92
Heli Sinikka Irmeli
Pennanen 70
Juha Tapio Ruotsi 58
Kai Blom 92
Kaisa-Liisa Moilanen 92
Kalle Juhani Melamies 87
Kerttu Liisa Itkonen 93
Laura Annikki Runko 92
Marja Liisa Karttunen 84,
Karttula
Mikko Sakari Karppinen 79
Pauli Fredrik Jantti 91

Pertti Juhani Pellikka 62
Pertti Olavi Ritvanen 84
Seija Leena Kristiina
Nissinen 76
Silja Hilma Irene Hiltunen 69
Sirkka Tellervo Hujanen 88
Sulo Juhani Rihti 77
Vesa Hämäläinen 87

Männistö

Tuula Marjatta Väisänen 80
Seppo Olavi Mjunen 81
Mauri Sakari Rissanen 68
Matti Antero Hakala 75
Helvi Palviainen 90
Erkki Sakari Kettunen 78
Ari Kimmo Antikainen 58
Anne Maria Heiskanen 60
Anja Helena Tuunanen 91
Aino Elviira Komulainen 99

Puijo

Eini Loviisa Pasanen 92
Seija Raakel Helena
Tapaninen 88
Tuula Sirkka Anneli
Janhunen 76

Siilinjärvi

Unto Antero Aallosvirta 88
Asko Juhani Valkonen 74
Toivo Olavi Hynynen 87
Eila Kyllikki Butilkin 78
Marja Riitta Helena
Makkonen 74
Liisa Anneli Julkunen 83
Marjatta Vilhunen 91
Kauko Johannes Jantti 76

Pyhä Henki,
Elävän Jumalan Henki,
sinä hengität meissä
kaikkeen siihen,
mikä on haurasta
ja vajaata.
Sinä saat elävän
veden pulppuamaan
haavoistammekin.
Ja sinun voimastasi
kyynelten laakso muuttuu
lähteiden paikaksi.
Aamen.

SANALLISTA

5. sunnuntai helluntaista

Lainopettajat ja fariseukset toivat paikalle
naisen, joka oli joutunut kiinni aviorikoksesta.
He asettivat hänet Jeesuksen eteen ja sanoi-
vat: ”Opettaja, tämä nainen on avionrikkoja,
hänet tavattiin itse teossa. Mooses on laissa
antanut meille määräyksen, että tällaiset on
kivitettävä. Mitä sinä sanot?” Jeesus kumartui
ja kirjoitti sormellaan maahan. Kun he tiukka-
sivat häneltä vastausta, hän suoristautui ja
sanoi: ”Se teistä, joka ei ole tehnyt syntiä,
heittäköön ensimmäisen kiven.”
Joh. 8: 2–11

Annetaan anteeksi

TÄNÄÄN JEEBUS pitää meille oppitunnin anteeksianta-
misesta, niin kuin monta kertaa muulloinkin. Jeesus on
anteeksiannon opettaja!

MINUA PUHUTTELEE SE, miten Jeesus kohtaa naisen.
Hän pysyy naisen vierellä, ei lähde pois. Nuoruudessani
Vantaan Myyrmäessä oli kävelytien alikulussa maalaus
ja siinä teksti: ”Ei aitoja ihmisten välille, vaan aitoja ihmi-
siä ja hyviä välejä.” Tähän meitä kutsutaan. Ei kulkemaan
toisen ohi, vaan pysähtymään ja kohtaamaan.

ANTEEKSIANTAMINEN ON kristinuskon keskeinen asia.
Jeesus kuoli ristillä jokaisen ihmisen puolesta ja korjasi
rikkimenneen yhteyden Jumalaan. Hyvä, että kirkko-
vuodessa on sunnuntai, jolloin aiheena on anteeksian-
taminen, armahtaminen. Tänä vuonna nimipäiväänsä
viettää tuona sunnuntaina Leo. Swahiliksi leo tarkoittaa
tänään.

TÄNÄÄN ON anteeksiantamisen ja armon päivä. Tänään
on mahdollisuus aloittaa alusta. Päivän evankeliumin
jälkeen tulee Jeesuksen sana, jonka pappi sanoo kas-
tekynttilää antaessaan kastetulle. Jeesus sanoo: ”Minä
olen maailman valo. Se, joka seuraa minua, ei kulje
pimeässä, vaan hänellä on elämän valo.”

JEEBUKSEN siunausta kesääsi! ●

Mari Voutilainen
seurakuntapastori, Puijon seurakunta

Viereisen sivun kesävisan vastaukset

1. Suvivirren numero on 571. 2. Pietari, Andreas, Jaakob, Johannes, Filippus, Bartolomeus, Mat-
teus, Tuomas, Jaakob Alfeuksen poika, Simon
kiivailija, Taddeus (tai Juudas), Juudas Iskariot.
3. A jumalanpalvelus on kirkkojärjestyksen mu-
kaan kaikille avoin 4. Jumala 5. Hattulan Pyhän
Ristin kirkko on keskiajalta peräisin oleva tiili-
kirkko. Vanhin kivikirkko on puolestaan Pyhän
Laurin kirkko Vantaalla 6. Säyneisen kirkko 7.
Pilvi- ja tulipatsaan avulla 8. B noin 3,5 miljoo-
naa 9. Lamma 10. Kesäpäivänseisaus on vuo-

den pisin päivä. Pohjoisella pallonpuoliskolla päivä
on pisimmillään 20.–22.6. välisenä aikana. 11. Noin
vuosina 50–150. 12. Minä uskon Jumalaan, Isään...
13. Karttulan kirkon alttaritaulu 14. Kuopion kivi-
kirkon rakentaminen aloitettiin vuonna 1806. Suo-
men sota keskeytti kirkon rakentamisen ja raken-
taminen jatkui 1812. Kivikirkko valmistui syysalvella
1815. 15. Gideon 16. Lyhin kesäkuukausi on kesä-
kuu, jossa on vain 30 päivää. Heinä- ja elokuussa
on 31 päivää.

Kesäpäivän parhaat lukuhetket

Verkkolehdestämme löydät uusimmat artikkelit ja suosituimmat haastattelut edellisvuosilta. Avainsanat auttavat löytämään juuri sinua kiinnostavat aiheet, ja luetuimmat jutut löytyvät helposti.

Lisäksi voit lukea näköislehtiä aina vuoteen 2010 saakka.

Tilaa uutiskirje

Kirkko ja koti -uutiskirje tarjoaa tuoreet jutut ja arkistojen aarteet suoraan sähköpostiisi kerran kuukaudessa. Uutiskirjeen tilaaminen ei maksa sinulle mitään, ja voit lopettaa tilauksen milloin haluat.

Anna palautetta!

Palautelomakkeella voit vinkata meille mielenkiintoisia juttuaiheita tai antaa palautetta lehdestä.

kirkkojakoti.fi

KIRKKO & KOTI

KUOPIO 96,3 MHz

kesäseurataradio

24.6.-3.8.2026

Tarkempi aikataulu ja nettiradio: kesaseurataradio.fi

SRK®

TERVETULOA KUUNTELEMAAN!

PAIKALLINEN PALVELUSETELITUOTTAJA

Kotisiivous, hoiva- ja hoitopalvelut

Tilaa maksuton tutustumiskäynti

044 755 6220

kodinunna.fi

unna

UNNA KUOPIO | Kirkkokatu 61 | info.kuopio@kodinunna.fi
UNNA SIILINJÄRVI | Savolantie 1 | info.siilinjärvi@kodinunna.fi

Kuopion Tila-Auto Oy

Lento - Bussi - Laiva

SYKSYINEN PARIISI & BRYSSSEL

18.- 23.10.2026 (6 pv)

- Lennot Kuopio - Hki - Pariisi
- Oma bussi vastassa Pariisissa
- Suomalainen matkanjohtaja
- Kiertoajelut Pariisissa ja Brysselissä
- Laivalla Travemundesta - Helsinkiin

044 - 768 18 18

www.tila-auto.com

ALKAEN 1095€

HAUTAKIVET SUORAAN VALMISTAJALTA

VARPAISJÄRVEN GRANIITTI OY

Savonkatu 24, Ollinpuisto, Kuopio, puh. 017 263 3408
Graniitintie 7, Varpaisjärvi puh. 017 771 811

Myös lisänimen kaiverukset ja kiven enstisöinnit

PYYKKISATAMA

Itkonniemenkatu 27, 70500 Kuopio
Puh. (017) 263 3128

Leväsentie 21, 70780 Kuopio
Puh. 044 989 4592
pyykkisatama.fi

KUOPION MUUTTO & KULJETUS

- Muutot
- Kuljetukset
- Kuolinpesien tyhjennykset
- Muuttolaatikoiden vuokraus

Puh. 040 127 1748

info@kuopionmuuttojakuljetus.fi
www.kuopionmuuttojakuljetus.fi

HAUTAUSTOIMISTO Länsivuori

Savonkatu 25, Kuopio
Puh. 017 261 6531, 040 512 1035
www.lansivuori.fi

Seuraava Kirkko ja koti lehti ilmestyy 26.8.

APUA ASIAKIRJOJEN LAADINTAAN

Perunkirjoitukset, veroilmoitukset, edunvalvontavaltuutukset ja testamentit sekä erilaisten lomakkeiden täyttö.

Kysy tarjous!

Kuopion Invalidit ry.

Savonkatu 16, puh. 0440 378 451
toimisto@kuopioninvalidit.fi

Mainosmyynti Sanna Kiiveri-Haverinen

050 433 0153

sanna.kiiveri-haverinen@hillagroup.fi

Seuraava julkaisupäivä 26.8., varaukset 17.8. mennessä.

hilla group

SIILINJÄRVI

Taivaallinen taukopaikka

Siilinjärven kirkko avaa ovensa kesäksi Tiekirkkona. Kesäkeskiviikkoisin siellä kuullaan konserttituokioita.

Merja Tapio teksti
Markku Mäenpää kuva

Siilinjärven kirkko kutsuu kesävieraita ja paikallisia tutustumaan kirkkoon. Kesäkauden aikana kirkon ovet ovat avoinna arkipäivisin maanantaista perjantaihin kello 11–16 heinäkuun loppuun saakka. Kävijät voivat poiketa sisään hiljentymään, ihailemaan kirkon taidetta ja arkkitehtuuria tai ihan vain tauolle kahvikupin äärelle.

Osa kesäperinnettä

Tiekirkot ovat osa valtakunnallista kesäperinnettä, jossa sadat kirkot ympäri Suomea avaavat ovensa. Siilinjärven kirkko tarjoaa rauhallisen pysähdyspaikan niin automatalaisille, pyöräilijöille kuin lähialueen asukkaillekin. Kirkko on avoin kaikille.

Kesän aikana paikalla on opas, joka voi kertoa lisää kirkon taideteoksista ja historiasta. Siilinjärven seurakunnan historiaa valottaa *Siilin kirkko* -historiateos, jota on myynnissä rajoitettu erä kirkon sivuteisessä. Siellä voi myös nauttia kahvit ja samalla tutustua seurakunnan lähetystyön toimintaan ja lähetyksen hyväksi myytäviin tuotteisiin. Myynnis-

sä on muun muassa kortteja ja adresseja, käsitöitä sekä kirkkoaiheisia avaimenperiä.

Tiekirkko soi keskiviikkoisin

Tiekirkon aukioloaika keskiviikkoisin klo 12, perinteisen keskipäivän rukoushetken paikalla, kirkko täyttyy musiikista. Tiekirkko soi! -musiikkituokio antaa mahdollisuuden hengähtää hetkeksi kauniin musiikin äärelle.

Musiikkituokiot ovat pieniä konsertteja, joissa kuullaan seurakunnan kantoreiden **Marjaana Kaiston**, **Juho Räisäsen**, **Ella Savolaisen** ja kesäkanttori **Veera Rannan** esittämänä laulu-, piano-, urku- ja sellomusiikkia, mukana aikaisempien vuosien tapaan myös kirkkoherra **Olli Kortelainen** kitaran kera.

Tiekirkko soi! -musiikkihetkiin on vapaa pääsy, aivan kuten on kaikkiin seurakunnan tapahtumiin. Kirkkomusiikkia voi kuunnella vaikka omalla sohvalla – musiikkihetket striimataan seurakunnan Youtube-kanavalle. Kanavan linkki löytyy helposti seurakunnan verkkosivujen etusivulta: siilinjärven-seurakunta.fi. ●

Kanttorit Marjaana Kaisto ja Ella Savolainen esiintyvät Tiekirkko soi! -musiikkituokioissa.

Selkokielisille verkkosivuille myönnettiin tunnus

Selkokeskus on myöntänyt kirkon uudistetulle sivustolle selkotunnuksen.

Suomen evankelis-luterilainen kirkko uudisti selkokielen verkkosivustonsa kevään 2026 aikana. Sivustolta löytyy selkokielellä muun muassa yleistä tietoa kirkosta, kirkon tarjoamista avun ja tuen muodoista, erilaisten perhejuhlien järjestämisestä sekä uskon ja kirkkovuoden perusasioista.

”Selkokielisellä viestinnällä on erityisen suuri merkitys esimerkiksi monille vammaisille ihmisille, ikääntyneille, maahanmuuttajille ja henkilöille, joilla on oppimisvaikeus. Selkokielen viestintä on osa yhdenvertaisuuden vahvistamista. Kun viestintä on ymmärrettävää, se mahdollistaa osallisuuden, toimijuuden ja samanarvoisen seurakuntalaisuuden. Selkokieli lisää palvelujen saavutettavuutta”,

kertoo yhdenvertaisuuden ja saavutettavuuden asiantuntija **Katri Suhonen** Kirkko-hallituksesta.

”Kirkossa on tehty määrätietoisesti selkokielen edistämistä pitkään. Kirkon ensimmäiset selkokieliset verkkosivut julkaistiin vuonna 2001 Kehitysvammaliiton Papunet-verkkosivustolla. Ne siirrettiin kirkon evl.fi-alustalle vuonna 2007”, toteaa Suhonen.

Selkokieli on suomen kielen muoto, joka on muokattu sisällöltään, sanastoltaan ja rakenteeltaan yleiskieltä luettavammaksi ja ymmärrettävämmäksi. Se on suunnattu ihmisille, joilla on vaikeuksia lukea tai ymmärtää yleiskieltä. Suomessa selkokieltä tarvitsee jopa yli 800 000 ihmistä.

Selkotunnusta voi hakea yksittäiselle verkkosivulle tai koko sivustolle. Tarkistus sisältää sekä tekstin ja ulkoasun selkokielisyyden että sivuston helppokäyttöisyyden tarkistuksen. Kokonainen verkkosivusto voi saada tunnuksen vain silloin, jos siinä on huomioitu myös helppokäyttöisyys. ●

Sivusto on osoitteessa
evl.fi/selkokieli

Perunkirjoitukset, perinnönjaot, testamentit ym.

ASIANAJOTOIMISTO ESA AIRAKSINEN

Vuorikatu 26 A, 4. krs, Kuopio
050 3522516, www.esairaksinen.fi

Kauneimmat kivituoitteet Savon sydäimestä

HAUTAKIVET - LISÄKAIVERUKSET - HAUTAKIVITYÖT

Palveleva ja paikallinen
www.kivilahde.fi

Palvelemme teitä kaikissa hautausjärjestelyihin liittyvissä käytännön asioissa luottamuksella, yksilöllisesti ja ammattitaidolla

Toimialueena Kuopion seutu ja lähikunnat

Iltaisin ja viikonloppuisin
puh. 040 585 0456

toimisto@hautaustoimistoparviainen.fi

www.hautaustoimistoparviainen.fi

Hautaustoimisto Parviainen Oy

Savonkatu 18 | 70110 Kuopio | ma-pe 9-16 | puh. 017 261 3771

TÄYDEN PALVELUN HAUTAUSTOIMISTO

HAUTAUSPALVELU alk. 690,-

sis. arkun, yhden kuljetuksen, vainajan vaatteet ja pukemisen.

Toimimme koko Pohjois-Savon alueella!

p. 044 240 2202 | Hulkontie 9, Kuopio | www.savonkalla.fi

NUORET VAIKUTTAJAT

Enna Martikainen
Ava Toivanen
Puijon seurakunta

Mahtava yhteisö

3 KYSYMYSTÄ

1. Miksi haluat toimia nuorten vaikuttajaryhmässä?
2. Mitä arvostat seurakunnassasi?
3. Mitä toivoisit kirkolta tulevaisuudessa?

1. Vaikuttajaryhmä antaa meille mahdollisuuden vaikuttaa meitä koskeviin asioihin. Se antaa ympärille mahtavan yhteisön, jossa kaikki tulevat kuulluiksi. Haluamme myös tuoda oman näkemyksemme seurakunnasta esille. Ryhmään kuuluminen antaa arvokkaita kokemuksia tulevaisuutta varten, niin normi- kuin työ-elämäänkin.

2. Puijon seurakunta on yhteisöllinen ja siellä on mukava ilmapiiri. Seurakuntaan on helppo tulla ja nauttia muiden seurasta.

Seurakunta tarjoaa monipuolisesti tekemistä ja tapahtumia, joihin osallistua. Arvostamme myös ihmisiä, jotka työskentelevät seurakuntamme eteen ja tekevät siitä sen, mitä se on.

3. Toivomme, että vaikuttajaryhmän kaltainen toiminta jatkuisi myös tulevaisuudessa. Olisi hienoa, jos yhä useampi uskaltaisi lähteä seurakunnan toimintaan ja tulla mukaan vaikuttamaan. Toivomme, että kaikilla olisi tulevaisuudessaakin turvallinen olo tulla kirkkoon ja yhteisön osaksi. ●

KIRKKO & KOTI

Kuopion ja Siilinjärven seurakuntalehti

113. vuosikerta
(aiemmin julkaistiin nimellä Siunausta koteihin)

Seuraava numero 26.8.2026

www.kirkkojakoti.fi

Julkaisija Kuopion evlut. seurakunnat

Viestintäpäällikkö, päätoimittaja
Minna Siikaniva, puh. 040 4848 273,
minna.siikaniva@evl.fi
Toimitus kirkkojakoti@evl.fi

Taitto Tuja Hyttinen

Ilmoitukset Sanna Kiiveri-Haverinen,
puh. 050 433 0153
sanna.kiiveri-haverinen@hillagroup.fi

Paino PunaMusta Oy

Jakelu Suomen Suoramainonta Oy

Painos 57 500 kpl

ISSN 2954-1964

Mitä tehdä jos lehti ei tule?

**Jakelupalaute
puhelimitse**
029 001 0040
(to 9-16, ma, pe 9-14)

**Jakelupalaute
verkossa**
jakelupalaute.fi

Lehteä ei jaeta talouksiin,
joissa on ilmaisjakelu- tai
mainoskielto.

Tuomas Enbuske näkee kristinuskolla suuren vaikutukseen siihen, että Suomessa on nykyisin laajat ihmisoikeudet. Kaikkialla maailmassa tilanne ei ole yhtä hyvä.

Tuomas Enbuske haluaa tehdä hyvää

Uskoon tuleminen on usein pitkä prosessi. Tuomas Enbusken kohdalla se piti sisällään myös jyrkän ateismin vaiheen.

Vesa Keinonen teksti
Jukka Rapo kuva

Toimittaja, mediavaikuttaja **Tuomas Enbuske** sai muutama vuosi sitten aikaan jonkinasteisen kohun. Hän kertoi sairastuneensa kaksisuuntaiseen mielialahäiriöön. Hyvin uskontokielteisenä pidettyä Enbuskea alettiin myös nähdä säännöllisesti kirkkoissa. Julkisuudessa pohdittiin, mitä ihmettä miehelle oikein oli tapahtunut.

Etappeja uskonmatkalla
Tapaamme hyvinvoivan oloisen Tuomas Enbusken kanssa Helsingin keskustan kahvilassa. Tuomas kertoo lapsuudenkotinsa olleen lähinnä tapaluterilainen. ”Rippikoulussa tajusin, että eihän tässä kristinuskossa ole mitään järkeä. Kyseenalaistaminenhan kuuluu siihen ikään.” Tämän vuosituhanen alussa Tuomas Enbusken elämässä seurasi jakso, jota hän kutsuu taistelevan ateismin kaudeksi.

”Uskovana ihmisenä en nyt tuota vaihetta häpeä. Sekin kuuluu yhtenä osana tähän matkaani.”
Tiukka ateismi alkoi kuitenkin vähitellen väistyä sivuun. Enbuske alkoi muuntua niin sanotuksi kulttuurikristityksi.
”Koko länsimainen yhteiskuntahan perustuu kristinuskolle. Kaikista puutteista ja ongelmista huolimatta se on mielestäni paras yhteiskuntamalli, joka pystyy myös korjaamaan itseään.”

Sitten seurasi sairastuminen kaksisuuntaiseen mielialahäiriöön. Ystävien tuella Enbuske pääsi hoitoon. Lääkkeiden avulla alkoi toipumisprosessi.
”Kun olin tervehtynyt, niin aloin kelata uskonasioita uudelleen. Totesin, että minähän uskon!”
Yhden mahdollisen väärinkäsityksen Enbuske heti oikaisee.
”Vaikka käytännössä lopetin päihteiden käytön, niin minulle ei käynyt niin, että yksi uusi asia vain tuli poisjääneen tilalle. Tuntuu siltä, että jotenkin halveksisin uskoa, jos ajattelin näin.”

Hyvä fiilis lävisti
Pelkistetty luterilainen kirkko ei tavallisesti tarjoa upeita visuaalisia elämyksiä, kiehtovasta mystiikasta puhumattakaan.
Tuomas Enbuskelle tohtori **Lutherin** seuraajineen määrittelemä oppi ja tavalliset aamukympin jumalanpalvelukset riittävät enemmän kuin hyvin.

”Olen tosi luterilainen koskien rituaaleja ja myös uskon logiikkaa. En kaipaa kirkkoon mitään gospeliaakaan, vaan perinteinen urkumusiikki riittää hyvin.”
Enbuske on ollut varma siitä, että monelle uskon vahvistukseksi tulevat yliluonnolliset ilmiöt, kuten kielillä puhuminen tai Pyhän Hengen kosketus eivät ole hänelle tarpeellisia.
Hän luonnehtiikin aikamoiseksi ”Jumalan kettuiluksi”, kun järjellä käsittelemättömä kokemus kuitenkin osui kohdalle.
Tuomas Marjamäen kirjoittamassa *Enbusken elämäkerrassa* (Docen-

do 2025) hän kuvaa sitä, ”miten äärettömän hyvä fiilis meni lävitseni”. Myöhemmin sama kokemus on toistunut, mutta lievempänä.
”Olisin uskonut Jumalaan ilman tuota pyhän kosketustakin. Ei tuolaisten asioiden kokemista pidä keneltäkään uskovalta edellyttää, puhumattakaan mistään kytäämistä”, Enbuske sanoo.

”

Olisin uskonut Jumalaan ilman pyhän kosketustakin.

Evangeloinnin välikappale
Kristityn ihmisen yksi perustehtävä on opastaa muita ihmisiä uskon polulle eli kirkon kielellä sanoen evankelioida.
Tuomas Enbuske näkee itselläänkin tässä tehtävän. Hän mieltää kuitenkin olevansa vain välikappale eikä mikään aktiivinen käännyttäjä.
”Olen saanut täysin tuntemattomilta ihmisiltä viestejä, joiden mukaan he ovat minun kauttani tulleet uskoon. Silloin tällä uskon asioista puhumisellani on pointti.”
Uskoon tullut julkisuuden henkilö saa luonnollisesti paljon pyyntöjä tulla puhumaan erilaisiin tilaisuuksiin.

”En kuitenkaan halua rasittaa esiintymisillä itseäni liikaa. Olen aikamoinen kotona viihtyvä erakko ja ihmisjoukossa olemisen voi kuormittaa minua.”

Johdatusta odotellessa
Tulevaisuuden varalle Tuomas Enbuskella on suunnitelmia. Hän haluaisi tehdä hyvää. Suunnitelmallisesti ja mahdollisimman paljon.

”En väitä vieläkään olevani kovinkaan hyvä ihminen. Näen kuitenkin niin, että kristityn pitää tehdä tänään hyvää ja huomennakin. Sitä ei voi lopettaa, koska koskaan et ole tehnyt tarpeeksi hyvää”, toimittaja järkeilee.
Enbuske arvelee omien hyvien tekojensa olevan tällä hetkellä aika käytännönläheisiä. Esimerkki löytyy suhteesta läheiseen ihmiseen.
”Olen aikaisemmin ollut aika kohtuuton isääni kohtaan. Jos häneltä nykyisin tulee jotenkin ärsyttävä viesti, niin tekisi mieli vastata heti kettuillen. Reagoin kuitenkin vasta myöhemmin kivalla viestillä.”
Takavuosina kokainia säännöllisesti käyttäneen Tuomas Enbusken sydäntä lähellä ovat erityisesti huumaiden käyttäjät.
Haastattelun aikanakin hän päivittelee sitä, kuinka sekaisin etenkin trendihuume peukun käyttäjät voivat olla.
”Odotan johdatusta siihen, että saisin oikeasti alkaa tehdä jotakin esimerkiksi näiden ihmisten auttamiseksi. Kaipaisin jotain sellaista, johon voisin sitoutua pitemmäksi aikaa”, Enbuske pohtii. ●